

Preek over Handelingen 8:26-40

- Schildwolde, 1 november 2017
- Kees van Dusseldorp
- dankdag. thema: 'blij verrast'

Liturgie middagdienst:

votum en groet

E&R 420:1,2,3 'Door de wereld gaat een woord'

geloofsbelijdenis in eenvoudige taal

Heer, onze Heer (Ps.8 – bewerking Lydia Zimmer – zie bijlage)

gebed

"Pim is net klaar met eten. Hij is al best wel moe."

intro (verhaal A)

bijbelverhaal met beamer

zingen 'Lees je Bijbel, bid elke dag' (ned – eng)

gedicht (gelezen door Jessica)

Ps.25:2,6

preek 'Blij verrast!'

Ps.95:1,3

dankgebed

Onze Vader (bewerking Elly & Rikkert)

collecte

Ps.56:4

zegen

na afloop boekenlegger mee

Liturgie avonddienst:

votum en groet

E&R 420:1,2,3 'Door de wereld gaat een woord'

gebed

lezen: Hand.8:26-40

Fil.4:4-7

Ps.25:2,6

preek 'Blij verrast!'

Gz.145

geloofsbelijdenis

Ps.95:1,3

Info over oogst 2017

dankgebed

Onze Vader (bewerking Elly & Rikkert)

collecte

Ps.56:4

zegen

Gemeente van Christus,

** soms voel je dat je iets mist

[grieks]

Heb je het idee dat je iets mist?

En dat het misschien wel belangrijk zou kunnen zijn?

Jullie verwachten natuurlijk dat ik het zometeen ga vertellen.

En jullie denken misschien dat het uit de Bijbel komt.

Maar stel dat dat niet zo zou zijn.

Dat jij ergens op het strand een oude plank vindt, waarin onbegrijpelijke letters gekrast zijn. Of dat in een handleiding voor een nieuwe machine in de kantlijn iets geschreven is, dat je niet begrijpt.

De een zal z'n schouders ophalen en denken: het zal wel. Ik kan ook zonder.

Een ander zal denken: volgens mij is dit belangrijk. Ik wil het weten. Ik heb het nodig.

Soms heb je het gevoel dat je iets mist.

Een schuur vol graan, een vrachtauto vol aardappels, een huis vol spullen, een mobiel vol contacten, een pinpas vol euro's. En toch geen vrede. Je mist iets. Je vermoed dat er meer geluk bestaat. Geluk dat verder gaat dan voorspoed en welvaart. Dankbaarheid die niet kapot gaat als het leven tegenzit. Vrede die iets doet met de gaten in je leven, de onvervulde verlangens, de gemiste kansen, de beschadigingen en ook met de schaamte, de spijt, de schuld die je draagt.

De zwarte man was in Jeruzalem geweest. Een belangrijk man: minister van financiën van de Kandake, de koningin van Ethiopie. Een zwarte man met een hoge stem. Een eunuch, gecastreerd, zoals alle hoge ambtenaren van de Kandake gecastreerd werden. Dat scheelde nogal een aantal risico's voor de koningin en haar gevolg. Ook toen waren de verhoudingen tussen mannen en vrouwen kwetsbaar.

Was hij een religieuze toerist, die langs de heilige plaatsen trok om iets van God te ontdekken? Wat hij een proselyt, iemand uit de heidenen die de God van Israel aanbad? Wat hij daar op staatsbezoek, om de contacten met joden op peil te houden? Ethiopië had een grote joodse gemeenschap. Eigenlijk waren de contacten nooit helemaal weggeweest, sinds eeuwen geleden de koningin van Sjeba bevriend was geraakt met koning Salomo van Israel.

Deze exotische man mocht de heilige tempel niet in. God aanbidden moest hij doen vanaf het voorplein. Maar hij had wel een heilige boekrol op de kop getikt. Niet goedkoop. Hij had het niet aangeschaft als souvenir. Maar hij las erin. En las de woorden nog een keer. En nog een keer. Dit gaat ergens over. Dit is belangrijk. Het raakt mij. Persoonlijk. Iemand die wordt vernederd. Die naar de slacht wordt geleid. Die geen nakomelingen zal krijgen. Wiens naam uitgewist zal worden op aarde.

Het gaat ergens over. Het gaat over mij. Maar ik mis het. Ik krijg er geen grip op. En toch kan ik het niet loslaten. En hij las, hardop volgens de leesgewoonten van toen. En hij las

nog een keer. Las er niet overheen. Legde de boekrol niet weg. Maar klopte op de woorden. Zocht naar de betekenis.

Soms heb je het gevoel dat je iets mist. Terwijl je het sterke vermoeden hebt dat het wel belangrijk is. Dat het over jou gaat. En over jouw geluk.

** de onzichtbare aanwezige brengt het persoonlijk dichtbij

‘Begrijpt u wat u leest?’

De minister schrikt op. Hij had hem niet aan zien komen. Hoewel er toch geen druk verkeer was op deze eenzame weg. Hij was zo ingespannen met de tekst bezig. Maar de stem breekt door zijn gedachten heen. Maar het was precies de juiste vraag op het juiste moment. Hij kon wel wat hulp gebruiken.

[Hoog] ‘Geen idee wat het betekent. Was er maar iemand die het mij kon uitleggen. Kunt u het? Hier, kom bij me zitten op de wagen.’

Hij geeft zijn bedienden een teken. De koets stopt.

De dure meneer schuift een beetje op. Voor de eenvoudige joodse evangelist. Daar zitten ze samen. De een met mooie kleren en een duur parfum. De ander met een harige reismantel en stoffige voeten. Samen in de koets. Dicht bij elkaar. Samen buigen zij zich over de tekst. Een intiem plaatje. Een wonderlijk beeld. Twee mannen en een stuk tekst. Een bijzondere ontmoeting. Een zoeker en een gids. Een man met een vermoeden en een man met een geheim. Met een Godswoord als sleutel naar het leven.

Ja, maar dit is niet het hele verhaal. Er is nog iemand anders aanwezig. Onzichtbaar aanwezig. Degene die deze ontmoeting garrangeerd heeft. Een engel die Filippus naar die plek had gestuurd. En de Geest die Filippus had aangemoedigd om contact met deze man te maken. En de Heer zelf, die zich nog in de tekst verbergt. Onzichtbaar aanwezig.

Als je ergens zelf niet uitkomt, wees dan slim en zoek hulp! Dat geldt voor het hele leven. Voor je schoolwerk, voor de bediening van je laptop. Maar ook voor het omgaan met je man of vrouw, je vader of moeder, je zoon of dochter. En zeker voor het vinden van je weg. Voor het leren kennen van God. Voor het begrijpen van Gods Woord.

Het boek Handelingen laat zien hoe steeds meer mensen tot geloof komen. En hoe de kringen steeds ruimer worden getrokken. Joden, Samaritanen, Godzoekers, heidenen. Vaak vertelt het boek ons hoe mensen in grote aantallen Jezus Christus leren kennen en hem erkennen en aanbidden. En soms wordt ons duidelijk hoe dat op het niveau van één persoon werkt. Individueel, persoonlijk. Want met God leven dat is heel persoonlijk. Het leven leren zien als geschenk, dat kan een ander niet voor je doen.

Wat ben je gezegend als er mensen zijn, die Gods Woord in je leven brengen. Wat ben je gezegend als er mensen zijn, die het jou persoonlijk uitleggen. Die in staat zijn om het ook voor jou aan te wijzen. Mensen, die jouw leven in het licht van God weten te zetten. Die jou de weg wijzen naar geluk en blijdschap. In ontmoetingen en gesprekken, soms in ongedachte combinaties, is er één onzichtbaar aanwezig. Om jou de weg te wijzen.

Daarom danken wij God voor de grote Reformatie, 500 jaar geleden. Waarin de Bijbel voor iedereen beschikbaar kwam. Door vertalingen in de volkstaal. Door de uitvinding van de boekdrukkunst. Door voorgangers die het gingen uitleggen en toepassen.

Er zijn mensen nodig die er iets van hebben begrepen. Iemand die een middel is in de handen van de Geest. Die het voor jou persoonlijk maakt. De onzichtbare aanwezige brengt het persoonlijk dichtbij. In ongedachte ontmoetingen, onverwachte personen.

** in Jezus Christus, het Lam van God

Soms voel je dat je iets mist. Heb je het vermoeden dat er meer is. Er knaagt iets aan de rand van je bewustzijn, maar je kunt er de vinger niet op leggen. Er moet iets zijn, waardoor het leven de moeite waard is. Waardoor dankbaarheid niet maar een kortdurend gevoel is op het moment dat de oogst wordt binnengehaald. Als je de winstcijfers op een rijtje hebt. Als je merkt dat je weer gezond bent.

'Een schaap, een lam. Geslacht, geschoren. Vernederd en onrecht aangedaan. Geen toekomst op aarde. Over wie heeft de profeet het? Over zichzelf of over een ander?' Zo vraagt de minister aan Filippus. En ik denk dat hij zich stiekem afvraagt: Hoe kan dit over mij gaan? Want het is geen theoretische vraag. Geen wetenschappelijke interesse. Hij weet zich aangesproken, deze zwarte man met zijn hoge stem. Hij heeft het gemaakt. Een hoge positie, onbeperkt toegang tot de schatkist van de koningin, haar vertrouwenspersoon. Bedienden zoveel hij wil. Hij kan bestellen wat hij wil. Kleren, sieraden, eten en drinken. Maar er moet meer zijn. Iets met God. Er moet meer zijn. Dat het leven de moeite waard maakt, ook als zijn gezondheid hem in de steek laat, als hij in ongenade valt, als hij de lasten van het ouder worden gaat voelen, als hij in eenzaamheid zijn oude dag zal slijten, zonder kinderen en kleinkinderen. Er moets iets zijn dat zijn gemis opvangt, dat zijn strijd beloont, dat zijn schade heelt, dat zijn leven blijvende betekenis geeft. En deze profetische tekst lijkt iets van dat geheim aan te duiden.

Zijn medereiziger heeft tot nu toe geluisterd. Dan gaat hij rechtop zitten. Hij schraapt zijn keel. Hij krijgt een profetische houding. Kijkt de kamerheer aan en zegt: 'Dit gaat over Jezus. Het lam van God. De gekruisigde. Die inderdaad niet meer op aarde is. Maar die de deuren van het hemelrijk heeft geopend. Die vrede met God geeft aan ieder die naar hem luistert. Deze tekst gaat over Jezus, het lam van God. En daarom gaat het over de profeet Jesaja zelf. En gaat het ook over u, die zich hierin persoonlijk aangesproken weet. En gaat het over mij, die vluchten moest uit Jeruzalem. Het gaat het over ieder die gevoelig is voor onrecht en verdriet. Voor ieder die vermoed dat er meer is dan wat je zien kunt. Het gaat over ieder die op zoek is naar het geheim van het leven.

Het gaat over Jezus, het lam van God, die zich liet vernederen, die zich liet kruisigen om de toekomst te openen. Voor ieder, rijk of arm, welvarend of hulpbehoevend, gezond of ziek, jood of heiden, belangrijk of gewoon, slachtoffer of dader, oud of jong.

** Jezus zet het leven in ander licht

[grieks]

Dat maakt het verschil. Dat verandert alles. Voor deze dankdag. Voor je leven. Voor ieder die het lam van God heeft gezien. In je leven. In je zoektocht. In je vragen. In je verlangens. Ieder die het lam van God heeft erkend. En heeft aanbeden.

Wil je het weten? Het staat inderdaad in de Bijbel. Het is grieks.

‘En hij vervolgde zijn weg met grote blijdschap.’

‘En hij vervolgde zijn weg met grote blijdschap.’

Nee, dat is niet de blijdschap als je een som goed hebt opgelost, of het antwoord op een vraag weet. Dit is een vreugde die veel dieper gaat. De blijdschap van het nieuwe leven. Deze man heeft de code van het leven gevonden. Daarmee is de puzzel nog niet klaar. Maar zie je al wel wat er komt. En dat zet heel zijn leven in ander licht. Hij is opnieuw geboren. Heeft een nieuw leven.

Is er een verhindering om gedoopt te worden? Hij heeft het Lam gezien. En weet zich door het Lam gered. Gered van de eenzaamheid, van de uitzichtloosheid, van de vruchteloosheid. Zijn zoektocht is ten einde, het wordt nu een ontdekkingstocht door het nieuwe leven. Hij vervolgt zijn weg in het Koninkrijk van de Heer. Er is geen verhindering. ‘Ik geloof dat Jezus de Christus, de Zoon van God is!’ Hij wordt gedoopt. Hij hoort immers bij de Heer. Als de Geest gaat werken, worden grenzen doorbroken, vallen hinderingen weg, komen vragen tot rust, verdwijnen angst, spijt en schaamte, krijgen onvruchtbare mensen een toekomst en worden doden levend.

‘En hij vervolgde zijn weg met grote blijdschap.’

We komen het vaker tegen. Blijdschap als typering van het nieuwe leven. Ieder die het Lam van God heeft gezien. En voor hem op de knieën is gegaan. ‘Grote blijdschap’, daarvan zongen de engelen bij de geboorte van Jezus. ‘Blijvende blijdschap’, daarover schrijft Paulus. ‘Laat de Heer uw vreugde blijven’. Niet als commando. Maar als bemoediging. En als herinnering aan grote geschenk van Jezus, de Christus. Een nieuw leven. Blijdschap, die niet afhankelijk is van de omstandigheden. Die zelfs niet stopt bij het sterven.

Die man ging weer door. Hij kwam om God te aanbidden. Hij kreeg een profetische rol mee. Hij vermoedde dat in die tekst het geheim van het leven lag. Door de persoonlijke ontmoeting, geregeld door Gods Geest, ontmoette hij zijn Heiland. In en door de woorden van de eenvoudige diaken. En hij ging met blijdschap verder. En in de hemel vierden de engelen feest. Weer iemand die het Lam van God volgt.

Ieder verhaal is anders. Iedere levensweg gaat anders. Ieders mogelijkheden zijn anders. Ieders pijn is anders. Maar het Lam van God is voor ieder de weg naar het leven. Waar Hij jou aanspreekt, weet ik niet. Waar Hij jou tegenkomt, kan ik niet vertellen. Waar Hij jouw leven op het nieuwe spoor zet, is mij niet duidelijk. Maar het Lam van God is ook jouw weg naar het leven. Jouw deur naar blijdschap en geluk. Jouw ingang naar God. Lees het Woord van God. Je hebt toch een Bijbel? Of een Bijbelapp? Klop op de letters en de teksten als je het gevoel hebt dat het over jou gaat, maar je het niet vatten kan. Zoek hulp en gesprek. En laat je bij Jezus brengen. Met alles wat je hebt en bent. En vervolg je levensweg, blij in de Heer.

** zo leer je christelijk danken

‘En hij vervolgde zijn weg met grote blijdschap.’

Voor mij is dat het codewoord voor dankdag vandaag.
We danken God voor gewas en arbeid. Voor alle goede dingen van het leven. Gezondheid, voorspoed, onderdak, eten en drinken. Voor de economie en voor de oogst. Ook als het jou persoonlijk niet goed gaat, danken we God voor het goede in ons land.

Maar we danken op christelijke wijze.
Daarom kijken we niet alleen naar de meevallers. Naar de positieve cijfers.
Want we weten dat mensen persoonlijk het zwaar kunnen hebben. Financiële zorgen, gezondheidsklachten, gebroken relaties.

Paulus is geen positiviteitsgoeroe als hij zegt: wees altijd verheugd.
De kamerheer uit Ethiopië zal nog genoeg problemen tegenkomen, oud worden, zich eenzaam voelen. En toch raakt hij zijn blijdschap niet kwijt.

Wie het Lam van God heeft ontmoet, die leert christelijk danken.
Niet alleen danken voor het goede, maar dank brengen aan dé Goede.
We weten wie we moeten danken!
De Vader, die we kennen in Jezus Christus.
Heel je leven, ook gewas en arbeid, komen in ander licht te staan.
Je ontvangt gewas en arbeid uit Gods hand.
En gaat zonder reserve en van harte hem daarvoor loven.
Je weet dat je ook in tegenspoed niet zonder God bent.
En dat levensgeluk niet afhankelijk is van welvaart en kracht.
Maar van de liefde van de Vader, bewezen in zijn Zoon.

Zo danken wij voor het Woord van God, dat ons de waarheid laat zien.
Zo danken wij voor het Lam van God, dat ons de toekomst opent.
Zo danken wij voor mensen van God, die ons de weg wijzen naar het ware geluk.
Zo danken wij voor gewas en arbeid, als extra cadeaus van onze goede God.
Hierin is veel te danken, als we kijken naar de cijfers. De economie trekt aan, de oogsten waren in lijn met het 5-jarig gemiddelde.

Zo verleren we het danken niet, als de zorgen toenemen, de mogelijkheden afnemen en het leven grauw dreigt te worden.
Want de vrede van God bewaart je hart en je gedachten.
En je verliest de blijdschap niet.

Christelijk danken, dat heeft toch wel iets bijzonders.
Danken met open ogen, ook al zitten er tranen in. Met een blij hart, ook al kent het zorgen. Met goede moed om verder te gaan, ook waar de weg onzeker is.

Amen